

Weinig problemen bij overgang van C- naar D-zaad

In 2004 stapte de Nederlandse bietenteelt over van C-zaad naar het iets grovere D-zaad. Mede door een nauwe samenwerking tussen telers, mechanisatiebedrijven, pers, suikerindustrie en IRS én intensieve acties is de overschakeling in één jaar geslaagd te noemen. Daarvoor dank aan alle betrokkenen. De nodige aanpassingen zijn vóór het zaaiseizoen gerealiseerd. Er is slechts een beperkt aantal problemen opgetreden.

In 2003 hebben de beide suikerondernemingen en de gewasgroep suikerbieten van Plantum NL (de gezamenlijke kweekbedrijven) besloten met ingang van het seizoen 2004 over te gaan van C- naar D-zaad. Deze beslissing is genomen na uitgebreid onderzoek door het IRS aan de meest gangbare zaaimachines.

Na het zaaiseizoen van 2003 is door het IRS een communicatieprogramma gestart om alle belanghebbenden op de hoogte te stellen van de komende veranderingen. Dit programma omvatte onder andere voorlichtingsbijeenkomsten, diverse pers- en internetberichten, artikelen in de pers en een folder aan alle bietentelers en mechanisatiebedrijven. De aandacht werd daarin vooral gevestigd op:

- welke zaaimachines aangepast moesten worden;
- wie de zaaimachines kon aanpassen.

Schijven opboren

De aanpassingen die nodig waren, betroffen vooral het opboren van schijven van Monozentra, Hassia Exakta en Becker Centradrill. Hiervoor zijn drie bedrijven gevonden, die dit tegen redelijke kosten op een goede wijze uitgevoerd hebben. In de loop van het seizoen namen ook andere bedrijven het opboren van de schijven ter hand. Voor oudere en minder gangbare zaaimachines bestond de mogelijkheid naar het IRS te bellen voor nadere informatie. In totaal is het IRS 336 keer gebeld en de suikerindustrie ruim 800 keer.

De meeste vragen gingen over zaken die al in de folder stonden. Een beperkt aantal vragen ging over oudere en minder bekende zaaimachines. Voor deze machines is bij een teler op het bedrijf een test gedaan met D-zaad. Daardoor bleven er op den duur weinig machines over waarvoor geen oplossing geboden kon worden. Telers die op de vraag, wat voor een machine het betrof, als antwoord gaven: 'een oude' of 'een groene, en er zit ook wat rood aan' konden niet geholpen worden. Dit waren er echter maar weinig.

Slechts enkele problemen

In het eerste zaaiseizoen met D-zaad zijn er bij het zaaien zeer weinig problemen opgetreden. Alleen met de oude 3-mm-schijven van de Kverneland Monopill-zaaimachine kwamen missers voor. Dit probleem was niet uit het onderzoek van het IRS naar voren gekomen. Loonwerkers die tegen deze problemen aanliepen, hebben de schijven in het begin van het zaaiseizoen vervangen door 4-mm-schijven, waarmee de problemen waren opgelost.

Jan Wevers

